ਸਿਵਲ ਅਸਲ

ਡੀ. ਫਾਲਸ਼ੌ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।
ਬਨਾਮ
ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ (ਤਰਕ ਵਿੱਚ), - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

11 ਸਤੰਬਰ, 1961

1959 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਸਲ ਨੰਬਰ 13

ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ- ਬੈਂਕ ਬਿੱਲ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦੀ ਨਕਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ- ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ- ਚਾਹੇ ਟਰੱਸਟੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸੈਸਟੀ ਕਿਊ ਟਰੱਸਟ ਜਾਂ ਕਰਜਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ- ਬੈਂਕ ਤਰਲੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਗ੍ਰਾਹਕ- ਕੀ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਪੀ.ਸੀ. 91.

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਖੇਪਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਕੱਤਾ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਸਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।" ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ 10 ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ, ਜੋ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡਿਸਓਨਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਤਰਲੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਬਿਲਾਂ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮਦਨ ਘੱਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਸੇਸਟੂਈ ਕਿਊ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਰੋਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਹਕ ਡ੍ਰਾਫਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਖਰੜਾ ਭੇਜ ਕੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

29 ਜਨਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ 11 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਾਲਸ਼ੌ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡੀ.ਡੀ. ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਵੀ.ਪੀ. ਗਾਂਧੀ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।
ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਾਸਥੀ, ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੌ, ਜੇ.- ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਿਕਉਡੇਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਸਿਗਰਟ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਫਰਮ, ਨੇ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਖੇਪਾਂ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ, ਜੱਲਾ ਮੱਲ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨਾਮਕ ਫਰਮ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਖੇਪਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਹੁਣ ਲਿਕਉਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਰਸੀਦਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਸਰਜ਼ ਜੱਲਾ ਮੱਲ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਸੀ, ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਕੱਤਾ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕ੍ਰਾਸਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਈ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ"। ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਕ ਨੇ, ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ, 24 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ 8 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 38,619-7-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 10 ਵੱਖਰੇ ਡਰਾਫਟ ਕੱਢੇ ਗਏ।

ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ 8 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਰ ਭੇਜਿਆ, ਜੋ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।"

13 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਸਥਿਤ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਭੇਜੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"75 ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 25,000 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 16,000 ਡਰਾਫਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਨ.ਟੀ.ਕੰ. (ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

18 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਉਸੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

27 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੀਮਾ 3,00,000 ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਇਆ 3,10,000 ਰੁਪਏ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 21 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਲਾਂ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟੀਗ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਘਟਾ ਕੇ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਸੈਸਟੂਈ ਕਿਊ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਧਾਰਨ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਸੈਸਟੂਈ ਕਿਊ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਬਨਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਡਿਸਓਨਰ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਿੱਤਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈਨ ਕਿੱਥੇ ਖਿੱਚੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੇ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ।

ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਰਾਜਮੰਨਰ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਪੰਚਪਕੇਸ਼ ਅਈਅਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਫੈਸਲਾ, ਸੁਗਨਚੰਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹਮਈਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ(1) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਨ ਬਿੰਦੂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਰਲਤਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ

ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸੰਖਿਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਸਥਿਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੇ ਅਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਮਦਰਾਸ 910 (2)

ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਦੁਰੈ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਲਈ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਰਸੀਦ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨੀ ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। 10 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮਦੁਰਾਈ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਦਰਾਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ "ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ, ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ" ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੰਗਲੌਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕੁੰਭਕੋਣਮ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ "ਸਾਡੇ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਰੋਡ 'ਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਾਂਗੇ" ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਕਮ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਘਟਾ ਕੇ, ਕੁੰਬਕੋਨਮ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਬੈਂਕ, ਕਰੂਰ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਇਰੋਡ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਰਾਫਟ 15 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾਂ, "ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ। ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।" ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੀਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮਾਂ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮਾਂ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨੂਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਮਦਰਾਸ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਹਨੂਮਾਨ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਡਰਾਫਟਾਂ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ 10 ਜੁਲਾਈ 1947 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ, ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ" ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਡਰਾਫਟ ਹੋਰ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ 15 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸੁਗਨਚੰਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:-

"ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਆਫ ਸਿਮਲਾ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ (1), ਮੁੜ: ਨੋਆਖਲੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ (2), ਅਤੇ ਮੁੜ: ਕਲਕੱਤਾ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਲੈਣਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਓਥੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ ਜੇ ਨੇ ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ, ਜੇਕਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਟੀ.ਐਮ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਬਿੱਲ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਸੇਂਜਰ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੋ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜੋ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਸੇਂਜਰ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੱਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਥਾਨ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1915 ਲਾਹੌਰ 214
(2) 54 ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਨ. 744
(3) 54 ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਨ. 747
(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਈ.ਪੀ. 373

ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ, ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਲਿਕਉਡੇਟਰ ਲਈ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਏਜੰਟ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਚੈਕ ਦੁਆਰਾ ਉਗਰਾਹੀ ਭੇਜਣਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖੁਦ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਇਹ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਡਰਾਫਟ ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਅਤੇ ਚੈਂਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਿਸਓਨਰ ਡਰਾਫਟ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਸਓਨਰ ਚੈਂਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ 'ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਕੇ।

ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖਾਤਾ, ਚਾਲੂ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।...

....

....

............ਅਸੀਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਗਨਚੰਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ 'ਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਭੇਜਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਮਦਰਾਸ, ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਿਰਫ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੁਗਨਚੰਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਚਾਰਜ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਨੂਮਾਨ ਬੈਂਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਉਡੇਟਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਆਮ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਗਰਾਹੀ, ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਸੌਂਪੇ ਸਨ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਡਰਾਫਟ ਖਰੀਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕਰਨਗੇ, ਦੂਜੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਤਰਜੀਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ (ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਡਰਾਫਟ ਖਰੀਦਣਾ, ਮਦਰਾਸ 'ਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੀ ਰਸੀਦ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੋਰ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਿਕਉਡੇਟਰ ਨਾਲ ਇਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਸਮਰਥਨ 'ਵੇਟਿੰਗ ਫੰਡ', 'ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ', ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਕੁਇਟੀ ਇਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ

ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਦਰਾ ਨੋਟ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਇਸ ਭੇਦ 'ਤੇ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਬੈਂਕ, ਕਰੂਰ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਇਰੋਡ ਸ਼ਾਖਾ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ।

"ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਕੁੰਭਕੋਨਮ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ, ਕੁੰਬਕੋਨਮ, ਨੇ ਬਿੱਲ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਰੂਰ ਨੂੰ 999-11-0 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ 0-5-0 ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਰਾਫਟ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਹਿੰਦੂ ਬੈਂਕ, ਕਰੂਰ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਰਾਫਟ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਆਫ ਸ਼ਿਮਲਾ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਆਫ ਸਿਮਲਾ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਦੋ ਬਿੱਲ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ "ਤੁਹਾਡੇ ਡਰਾਫਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ" ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1915 ਲਾਹ. 214.

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਡਰਾਫਟ ਕੈਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਦੋਵੇਂ ਤਰਲਤਾ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਤੀਗਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਏਜੰਸੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 201, ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੇਰੀ ਪਾਸੂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਲੀਅਰ ਸਥਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਸਥਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਡਰਾਫਟਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋ ਡਰਾਫਟ ਫਾਰਮ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਜਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅੰਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਸਿਰਫ਼ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਿਕਉਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਡਿਸਓਨਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਸਓਨਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਤੀਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਰਾਫਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ

ਕੱਢੇ ਗਏ ਬੇਕਾਰ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਪੈਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਬੇਕਾਰ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਸਓਨਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਡਿਸ਼ਪੈਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ ਗਲਤ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਡਰਾਫਟ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ 27 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਸਥਿਤ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਡਿਸਓਨਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਖਰੜਾ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਿੰਨ 25 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਕ 26 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਡਰਾਫਟ ਪੋਸਟ ਇੰਟਰਨਲ ਏਅਰ ਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ 1949 ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ 27 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਉਸਦੀ 3,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ, 10,000ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਮਲਾ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਡਰਾਫਟ

ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲਿਕਉਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ, 38,619-7-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ -
ਉਰਮਿਲਾ ਰਾਣੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।